

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . . 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitólér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomda-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tának el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Élet és morál.

Qsak filozófusokat lehet tisztá-
csepegtetett erkölccstannal ne-
mesíteni. Azok is rendszerint
okulnak belőle, de nem ja-
vulnak.

Más kérdésekben az em-
berek egyedül a prakszis ál-
tal szentesített utat hiszik boldogító-
nak, abban bíznak, ahhoz húznak. Kivételt,
mondhatni erőszakos kivételt, csak a
vallás és morál kérdésében tesznek.
Ugyanis az emberiségnek erkölcsi
nagykorúságától — Krisztustól — szá-
mított kétezer esztendeje alatt a morált
mindig a religió fájának hajtásaként
láttuk s tapasztaltuk. Tehát helyes és
következetes volna korunkban is
megmaradni a bebizonyult régi igazság
mellett, hogy: ahol a hit, ott az erkölcs.

De korunknak nem így tetszett a kö-
vetkeztetést levonni; hanem egy kapós
önámítás-sal ketté választotta, önállósította
a fát és gyümölcsét; s most az egyik
dísztelenül kopasz, mert ékes termé-
nyei hiányzanak, a másik meg me-
legágyi korcsként idétlenkedik.

Ezt aztán úgy hívják, hogy morális
haladás. Első lépés benne a pozitív
hitelvetek eldobása, mondván: művelt
embernek nincs mit hitni; mert a hit
nem tudás, amit meg tud az ember,
azt fölösleges hinni.

Itt aztán a religió szárnyainak töve-
ben levágása következik, hogy helyébe
finomabb erkölcsi pelyhek nőjenek. De
biz azok a legtöbbször meztelenül
hagyják a testet s még ha kinőnek is,
az első szél fölberzeli azokat.

Tehát minden kérdésben követjük a
történelem faklyáját, csak abban nem,
ami minden országnak támasza, talpköve,
az erkölcs kérdésében.

Némi következetlenség ugyan, de bár
hasonnal járna!

Hanem csak kárunkkal jár.

Telvé van mindenki panasszal, hogy a
kötelességteljesítés, a morális fejelem
érettségi vizsgálata, általában mindenfelé
ernyed; lent és fönt egyaránt. Hiszen a
szolgák megbízhatatlanok, a munkások
túlkövetelők, a segítők elégedetlene-
k, az inasok rakoncátlanok; elül-hátul
lopnak, csalnak, hazudnak, sikkasztanak.

Ez a helyzet túlzatlan képe.

Növeli az elszomorodást az, hogy nincs
is kilátás egyhamar kiegyenesedni a bajból,
sőt az a veszély fenyeget, hogy napról-
napra akútobb lesz a most még nálunk
szórványos kórjelenés. Akútobb azért,
mert egyre közeledik határainkhoz az
éjszaki szomszédok felől fenyegető so-
ciális zivatar előszele, sőt egy-egy
ellenőrizetlen órában már be is verte
fővárosunk ablakait... munkáskezekkel.

Ha az ilyen tömeg a vallásosságnak
ugynevett sötétségében botorkálna,
akkor bizonyára nem találná meg a
fényes kilincseket, hogy feltörje azokat.
Akit féken tart az Isten tiz parancsolata,
azt nem kell őrizni és lesni a rend-
őrnek. Pedig ezek számára nem találhat
ám a büszke haladás sem elég szabatos
kifejezést, sem elég vonzó előadó
modort, hogy velük a hitnélküli morált,
ezt az apa nélküli fiut, megismertesse,
követtesse.

Általában minél inkább arra van az
egyen utalva, hogy idejét testi munkával
töltse, annál kevesebb alkalma marad
neki lelki munkának művelésére; tehát
annál kevésbé alkalmas hitetlen
morálrendszer megemésztésére.

A munka emberének türelemre, kitartásra,
reményre, kevéssel megelégedésre van
szüksége, s ezen erényeket ott keresse,
ahol legközelebb megtalálja.

Az egri kis káté egy lapján több morál-
alap olvasható, mint akárhány vaskos
ethikában. Hozzá még amatt már az
iskolás kis gye-

rek fejében hordja, emettől pedig a választot-
tak piciny csoportján kívül mindenki

Tehát az erkölcsös életmód alap-
tanait serdülő korunkban, a betűk ismeretének
titkaival egyidejűleg tanuljuk s tudjuk; csak
az kell, hogy elethivatásunk szerint bővítsük,
gyarapítsuk más hasznos tudnivalókkal azokat
s akaratunknak a jóra határozása által vigyük
át az életbe.

És erre törekcsenek úgy az új erkölcs-
nemesítő társulatok, mint a katolikus legény-
egyletek, és pedig amazok felekezeti különbség
nélkül.

Az első még eddig embrióban vannak s
csak programjukat láttuk, melyeket az élet
van hivatva hitelesíteni; itt csak reményekről
lehet szó, amennyiben nemes a cél, magasztos
a földadat.

A katolikus legényegyletek, dacára hogy
új intézmény, igen szépen fejlődnek. Pünkösdi
másnapján Szabadkán szenteltek zászlót, ami
magában is jelent már legalább annyit, hogy
vannak tagok elegendő számban és van komoly
szándék az együttmaradásra.

Az ilyen egylet tagjai elvégzik vallásuk
isteni tiszteleteit, részesülnek értelmiségieknek
megfelelő erkölcsi oktatásban, s az órákbeli
olvasmányaik szükségleteikre tekintettel válogat-
tatnak össze; önképzésükre alkalom nyujtat-
nak; egymás társaságában szórakozhatván,
nem keresik a kocsmát s annak folytatását.

Az ilyen mesterlegények rendszerint szeli-
dek, munkások, lelkiismeretesek, tisztakézűek;
híret se akarják hallani a kommunisztikus masz-
lagnak, irtóznak a felforgatótól, gyűlölik a
nyugtalanokat, szeretik a békét s beérik be-
csületes szerzeményükkel.

Ez be van bizonyítva, beigazolta ezt a leg-
nagyobb filozófok kérlelhetlen kiszatirizálója, a
gyakorlati élet

Aki tehát látta vagy olvasta a belgiumi s
budapesti munkászavargások krónikáit s re-
tetteg gondol a szociális tanok gyakorlatba ve-
telére: az hivatásához mérten pártolja és tá-
mogassa a katolikus legényegyleteket.

Meghívás.

Bács-Bodrogh megye egyetemét képviselő
törvényhatósági bizottság folyó 1886. évi június
hó 22-ik napján, reggeli 9 órakor a megyei székház
nagytermében rendes évegyedek közgyűlést fog
tartani, melyre a törvényhatósági bizottság
tagjait ezennel tisztelettel meghívom.

Ezen közgyűlésnek tárgyai lesznek:

1. Alispáni jelentés, a megyei közügyek állapota.
2. Földmívelési, ipar- és kereskedelmiügyi m. kir. minisztérium intézkedése az engedélyhez kötött iparok közül a fogadó, vendéglő, koresma, pálinkamérés, kávéház és kávéházra vonatkozó szabályrendeleteknek mely körülményekre való tekintettel megalkotása tárgyában.
3. Gömör megye közönségének 1886. évi március 30-án 3113. szám alatt kelt átirata, állami kezelés alatt országosan kötelező tűzkárbiztosítási törvény hozatala iránt az országgyűlés képviselőházához intézett felirat pártolása tárgyában.
4. Hajdu megye közönségének 1886. évi április 29-én 126. szám alatt kelt átirata, mellyel tudomás végett közli a m. kir. pénzügyminisztériumnak elutasító válaszával, a törvényhatóságok által útépítési célokra felvenni szándékolt kölcsönök, bélyeg és illeték mentessége tárgyában.
5. A Heves megyei gazdasági egyletnek 1886. évi április 19-én kelt átirata, mezőgazdasági terményeinek és iparokéiknek a világ piacával való forgalomba hozatala végett, Fiumében be- és kiviteli társulat létesítése tárgyában a földmívelési, ipar- és kereskedelmi minisztériumhoz intézett felterjesztés pártfogolása iránt.
6. Zólyom vármegye közönségének 1886. évi május 8-án 76. szám alatt kelt átirata, a közönségi pénzügyi ügyekben az országgyűlés képviselőházához intézett felirat pártolása tárgyában.
7. Máramaros megye közönségének 1886. évi május 11-én 2. szám alatt kelt átirata, mellyel az ottani

közállapotokról felhozott vádakkal szemben hozott határozatát tudomásvételei végett megküldi.

8. Bács-Bodrogh megye közigazgatási bizottságának átirata, a bajai járás szolgabírói hivatal helyiségéből ismeretlen tettesek által eltolvajlott készpénzből 23 forintnyi összegnek megtérítése iránt hozandó határozat tárgyában.

9. A budapesti kereskedelmi- és ipar-kamarának a Kulán alakítandó ipartestület létesítése ügyében adott véleményes jelentése.

10. Czirfusz Ferenc kir. tanácsos tanfelügyelő átirata néhai Bobár Imre jankováci volt r. kath. tanító özvegyének nyugdíjaztatása tárgyában.

11. Ugyanannak átirata néhai Pfiszner Konrad kulai róm. kath. tanító özvegyének nyugdíjaztatása tárgyában.

12. A kalocsa egyházmegyei tanfelügyelőség felebbezése Déronya községének f. évi 4. sz. a. hozott s egy róm. kath. és egy görög keleti iskolának felállítását előadó határozata ellen.

13. A megyei gyámpéztár 1885. évre szerkesztett számadásai.

14. Zenta rendezett tanács város 1885. évi gyámpéztári mérlegének felülvizsgálása.

15. A megyei árvászekének Jónász Sándor megyei irnok jutalmazására vonatkozó határozata.

16. A megyei egészségügyi bizottságnak véleményes jelentése a petrováci gyógyszerár Bulkeszre leendő áthelyezése és Petrovacon egy fiók gyógyszerár felállítására ügyében.

17. Ugyanannak véleményes jelentése Vaskút községében egy önálló gyógyszerár felállítására ügyében.

18. Ugyanannak véleményes jelentése Katymár községében egy gyógyszerár felállítására iránt beadott kérvény tárgyában.

19. Ugyanannak véleményes jelentése az Ó- és Uj-Soóvé községében egy gyógyszerár felállítására iránt beadott kérvény tárgyában.

20. Tassy Antal és társai folyamodványa Petrovoszellő községének a legeltetési-jog hasznosítására adása tekintetéből a 2-ik árverést kizáró határozatának megsemmisítése iránt.

21. Dr. Schneider Károly és társai kulai lakos felebbezése, a Kulán f. évi ápril hó 21-én megejtett orvos-választás megsemmisítése iránt.

22. Zenta városának Konez József ottani tanító és tornatanár végkielégítése tárgyában hozott határozata.

23. Dr. Nagy Kálmán szolgabíró jelentése Titel községe által Markovits Ferdinánd ottani lakosnak adományozott házhely és szőlő telek tárgyában.

24. Ugyanannak jelentése a titeli községi irnokok és kisbírák fizetése tárgyában.

25. Ugyanannak jelentése Felső-Kovil községe által az ottani egyházközségnek haszonélvezetűl átengedett 100 hold föld tárgyában.

26. Hubert Tóbiás moholi magy. kir. postakezelenek folyamodványa, a Mohol községe által felajánlott 300 forintnyi segély összeg kiadása iránt.

27. Kovács István és társai petrovoszellői lakosoknak felebbezése Petrovoszellő község f. évi 27. sz. a. hozott abbeli határozata ellen, mely szerint az ottani községi orvosnak a szemeses kóthártyalobban szenvedő betegek gyógyításáért 340 forintnyi összeg szavaztatott meg.

28. Deák szolgabíró jelentése Mélykút községének az ottani felelős örökkel 1886. évre kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.

29. Ribiczey szolgabíró jelentése Bresztovác községének az ottani felelős örökkel 1886. évre kötött szerződés jóváhagyása iránt.

30. Ugyanannak jelentése Prigl-Szt.-Iván községének az ottani felelős örökkel 1886. évre kötött szerződés jóváhagyása iránt.

31. Mohol községének határozata, az adai földmívelési iskola javára tett alapítványa tárgyában.

32. Rém községének a Dzsida és Borota puszták birtokosaival, községi pótadó megváltása érdekében kötött, s jóváhagyás végett beterveztett határozata.

33. Vilova községének kérvénye, 108 fnt 20 krnyi behajthatlan közmunka váltásdíjak leírása hozatala iránt.

34. Szilbás községének kérvénye, 241 fnt 15 krnyi behajthatlan közmunka-váltásdíjak leírásba hozatala iránt.

35. Lok községének kérvénye 280 fnt 51 krnyi behajthatlan közmunka-váltásdíjak leírásba hozatala iránt.

36. Zákó Péter megyei árvászeki elnök nyugdíjaztatása végett beadott kérvénye.

37. Apatin, Járek, Cséb, Piros, Bajsa, Madaras, Petrovác, Glozsán, Deszp.-Szt.-Iván, Uj-Palánka, Keresztur, Katymár, O.Morovica és Pacser községeknek 1884. évi, Filipova községnek 1883. évi és Káty községnek 1879. évi közpéztári számadásai. Petrovoszellő

községének 1884. évi magtári számadása. Novoszellő községének 1886. évi pótköltségvetése.

Zomborban, 1886. évi június hó 10-én.

Az alispán távollétében:

Karácson Gyula s. k.
Főjegyző.

Hirek.

Kinevezés. Ő felsége a király dr. Stipl Károly szegedi kir. törvényszéki jegyzőt a szabadkai kir. járásbíróshoz albiróvá nevezte ki.

Kitüntetés. A hivatalos lap közli: „Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Bassó Vilmos bajai izr. tanítónak, félszázados sikeres működése elismerésül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozom. Kelt Bécsben, 1886. évi június hó 6-án. Ferencz József s. k. Bárány Orsz. Béla s. k.“

Öváció. Majorossy János püspököt bérmálási körútjában talán sehol sem fogadták lelkesebben, mint f. hó 7-én Csében. A lelkes fogadtatásban elüljárt Dungserszky Lázár nagybíró, ki egyszersmind a házigazda szerepét is vitte. A bérmálás után Dungserszky fényes ebéd volt, melyen a püspökön kívül Paracetich főispán, Vidos tábornok, Szulik prépost, Csupor szolgabíró stb. vettek részt. A püspök innen Palánkára utazott, hoi tiszteletére fáklyásmenetet rendeztek.

Áthelyezés. Király György m. kir. honvédfőhadnagy, tarsas életünk előnyösen ismert alakja, az orviciai honvédszázalójhoz tette át.

Áthelyezés. dr. Patai Szobotich Gyula pancsovai járásbírósi albiró, a szabadkai járásbíróshoz áthelyeztetett.

Fehér Ipoly kir. tanácsos és tankerületi főigazgató ur Ponori Thewrewk Emil kormánybiztos ur társaságában csütörtökön este a 11 órai vonattal érkeztek városunkba, hogy pénteken s szombaton az érettségi vizsgálatokat vezessék.

Egyházi ének. Pünkösöd vasárnapján Fejér Gyula apát ur fényes segédlettel szolgálta az ünnepi nagy misét, mely alatt Fejér Eulalia k. a. áhitatra gyújtó magasztos művészzel énekelte Szaár Lajos Ave Máriaját. A harmónium-kíséret az ájtatos hallgatókat valóban elragadta s oly precízióval folyt, amint csak Marschall zenetanár ur tudja azt szolgáltatni.

Nyilvános köszönet. Tekintetes dr. Schuller Simon ügyvéd ur a gymnasiumi ifjúságnak irodalmi pályadíj 2 aranyat volt szives kitűzni és az igazgatóságnak átadni. Fogadja szives adományáért az intézet hálás köszönetét. Zomborban, 1886. június 16-án. Dr. Margalits Ede, h. igazgató.

Második alapszabályszerű dalestély. A zombori kaszinó-egyleti dalárda 1886. évi június hó 21-én a zombori polgári kaszinó-egylet helyiségében ez évi második alapszabályszerű dal- és táncestélyét rendezte, melyre a nagyrészt közönséget tiszteletteljesen meghívja. Műsorozat: 1. „Viharban“, férfikar Dürrer J.-tól. 2. „Adagio du Septuor“, Beethoven L.-tól, zongorán és harmoniumon előadják Berger Antal és Bergmann Ágost urak. 3. „Népdalok“, férfikarra alkalmazta Wachauer Károly. 4. „Halgasson el a fülme“, férfinégyes id. Abrányi Kornéltól. 5. „Egy gondolat bánt engemet . . .“, Petőfi Sándor költeménye, szavalja Lovász Márton úr. 6. „Egy gondolat bánt engemet . . .“, férfikar Petőfi Sándor költeményére, írta és a zombori kaszinó-egyleti dalárdának ajánlotta Bergmann Ágost úr. A zongorakíséretet Blumenthal Gusztáv úr játssza. Berger Antal és Blumenthal Gusztáv urak szíveségből működnek közre. A tánc alatt Hercenberger Sándor zenekara játszik. Belépőjegyek 1 forinttal Falcione Gusztáv úr, valamint Hrabovszky és Sztrilich urak kereskedéseiben előre is válthatók. A t. pártoló tagok a tagsági jegy második szelvényéért ráfizetés nélkül válthatnak jegyet. Kezdeté 8 órakor.

A zombori állami főgymnasiumban a magánvizsgálatok június hó 22-én és 23-án lesznek és pedig 22-én az írásbeliek, 23-án pedig a szóbeli vizsgálatok. Zombor, 1886. évi június hó 14-én. Dr. Margalits Ede, h. igazgató.

Pártos Gyula, birneves műépítész, földink, eljegyezte Ferrarában Bartolucci Viktoria kisasszonyt, a m. kir. operaház volt elsőrendű diváját.

O-Becsén püsköd első napján a földmives fiatalság sikerült bált rendezett.

Baján Vajda János érdekében megindított mozgalom lelkes visszhangra talált, hol Jankovich Aurél főispán kezdeményezésére agitáció indult meg azon célból, hogy Vajda műveit lebetőleg sokan szerezzék meg. Különösen Drescherné-Ivánovits Anna úrhölgy és Erdélyi Gyula fejtenek ki nagy buzgalmat a kitűnő művek terjesztése körül.

Arverés. Relits Gája és társai 2326 frtra becsült ingatlanai jul. 20-án Zomborban elárvereztetnek.

Temerinből írják: A helybeli fiatalság f. hó 8-án az uradalom kis erdejében rögtönözve jól sikerült júnialist rendezett, s éppen szűkebb körülmények miatt igen fesztelenül folyt le. A hölgykoszorút számosan díszítették, kik közül: Elme Istvánné, Gász Antalné, Elme Gizella, Gász Mariska, Weninger Gizella, Elme Aranka urhölgyeket jegyezhetjük fel. A mulatság végén folyt le, a szivlekesítő csárdás még éjfélkor is javában tartott. Júnialisunk sikeres voltának főérdeme Gász Antal uradalmai tisztartó urnak tulajdonítható, kinek különösen a táncért izléses helyreállítása iránt mondhatunk köszönetet.

Műkedvelői előadás. A helybeli egyetemi hallgatók hangversennyel egybekötött táncvigalom létesítésén fáradoznak. A hangverseny, hallomás szerint, július 3-án lesz.

Színészet. Dombay Mihály és neje a vidéki színészet két kiváló képviselője, városunkban egy pár előadást tartanak. Az előadásokat tegnap három vigjátékkal kezdték meg.

Baja városa a stryi- és a báttai tűzkárosultak felségélyezésére 25-25 frtot adományozott.

Trachoma a gymnasiumban. Dr. Wolf városi főorvosunk szerdán megvizsgálta a helybeli főgymnasium tanulóinak szeméit s azok közt számosat trachomának talált.

Néhai Pálch János, volt monostorszeghi plébánosnak, és a zombor-vidéki róm. kat. tanító-egylet elnökének emelendő síremlékére a következő adományok gyűltek be: Goldscherek József sztanisitsi prépost-plébános 10 frt. Fejér Gyula zombori apát-plébános, Szemző Gyula orsz. képviselő, Rónai István c. kanonok prgl.-szt.-iváni plébános, Puck István apatini plébános, Meszner István bezdáni plébános, Firány József almási káplán, egyenkint 5 frt. — Inglück-hoffer Károly kernyai plébános, Nagy Béla monostorszeghi plébános, dr. Szucsich Sándor monostorszeghi káplán, Vidákovich Antal ns.-militicsi tanító, egyenkint 3 frt. — Mamuzsits Mátyás szabadkai plébános, Paracetich Endre szabadkai káplán, Paracetich József zombori káplán, Kulnesics Illés szabadkai hitelemző, Kulnesics Pál szabadkai gymnasiumi hittanár, Széchenyi Jenő c. kanonok, nemes-militicsi plébános, dr. Kovács Kálmán kupuszina plébános, Mayer Nándor esonoplyai plébános, Konsek János esonoplyai kántor tanító, Mayer Károly joghallgató, Batori János szabadkai káplán, Kopping Péter apatini káplán, egyenkint 2 frt. — Csilies Bálint szabadkai káplán 1 frt 50 kr. — A zombori 6-ik leányosztály növendékei 1 frt 50 kr. — Dr. Margalics Ede gymn. igazgató, Páncsich Jakab zombori káplán, Eichorn Ferenc zombori káplán, Mamuzsich Félix szabadkai káplán, Kulnesics Jefe sz. ferencrendi áldozár, Matkovich Bertalan bajmoki plébános, Horváth Imre doroszlói plébános, Deim Lipót rác-militicsi plébános, Lux János esantavéri plébános, Pencz János batina plébános, Fuchs József apatini káplán, Till Jakab apatini káplán, Weber József apatini tanító, Payerle Józsa apatini tanító, Vetsl Irma apatini tanító, Czár András esonoplyai káplán, Bózsics Miklós esonoplyai tanító, Deák Andor esonoplyai jegyző, Lovász István esonoplyai aljegyző, Mironitzky Marián esonoplyai közgyám, Hegger József esonoplyai kereskedő, Virág István bezdáni káplán, Udvary Géza jankováci káplán, Petz Gábor sztanisitsi káplán, Holczinger József kupuszina káplán, Vujevich Jakab kupuszina tanító, Karácsonyi Berta zombori tanító, Karácsonyi Anna zombori tanító, Jerger Konrad kernyai káplán, Márczy István kernyai kántor-tanító, Herberth János kernyai tanító, Antalitz Kálmán kernyai tanító, Komposcht Anna kernyai tanító, Vidákovich Alajos nemes-militicsi tanító, Mamuzsics Mária nemes-militicsi tanító, Zombori János szótai tanító; egyenkint 1 frt. — Dorotics János esonoplyai tanító 80 kr. — Föglein József esonoplyai tanító, Mokossay Mátyás szabadkai plébános, Jeszenovics János ludasi plébános; egyenkint 60 kr. — Probojesevich Fülöp szabadkai plébános, Muzsik István bajmoki káplán, Bedsula Bálint szabadkai káplán, Holeskay János zombori káplán, Vojnits Dániel zombori hittanár Pálch Rókus esonoplyai syndikus, Pálch Antal esonoplyai bíró, Föglein Márton esonoplyai tanító, Budimac Mátyás esonoplyai tanító, Csinecs Nándor apatini tanító, Schlachter Pál kernyai tanító, Scheidler János bajmoki tanító, Fiedler Géza bajmoki tanító, Klein Ernő sztanisitsi tanító, Kányó Berta sztanisitsi tanító, Jánosy Antal kupuszina tanító, Fridrik Vidor kupuszina tanító. Zomborból a következő tanítók és tanítónők: Jauch Ferenc, Temunovich Tamás, Czinkler Gyula, Berger Antal, Kuzmics Lajos, Lukits Béla, Jung Ignác, Temunovich József, Sztolsics Márton, Berger-Gräff Anna, Denk-Kuzsik Emilia, Berger Hermin, Gfeller Berta, Rezsny Ilona, Schwendinger Julia, Oracsics Erzsébet, Gräff Julia, Tómhich Zsófia; egyenkint 50 kr. — Továbbá: Krappenheim Mihály doroszlói tanító 40 kr. — Ödry Ferenc bajmoki tanító, Vrábel Mária bajmoki tanító, egyenkint 30 kr. — Vrábel József bajmoki tanító, Fehér Mihály bajmoki tanító; egyenkint 25 kr. — Schnur György apatini tanító, Bogner Antal apatini tanító, Milla Márton apatini tanító, Resch Miklós apatini tanító, Klein János sztanisitsi tanító, Paletás Zeno sztanisitsi tanító, Szeicz József sztanisitsi tanító, Páv József sztanisitsi tanító, Berecz Lajos doroszlói tanító, Mayer Ignác doroszlói tanító, Szauder Ferenc szótai tanító; egyenkint 20 kr. Összesen 138 frt 80 kr.

Dunába fult. Apa-inban Tregl Mátyás hangszer készítő segéd a napokban a déli órákban fürdés közben a Dunába fuladt.

A zombori magyar olvasóköri közvacsora június hó 20-án (vasárnap) 8 órakor lesz. Vacsora után a tekepályán verseny megfelelő jutalmakra. A körnek azon helybeli és vidéki tagjai, kik a vacsorán résztvenni óhajtanak, sziveskedjenek a köri szolgálnál 1 frt 50 krt lefizetni.

Baja sz. kir. város törvényhatósága e hó 10-én tartott közgyűlésén dr. szent-iváni Ivanics Pál indítványára egyhangulag elhatározta, hogy Fabinyi Teofil, újonnan kinevezett m. kir. igazságügyminiszterhez üdvözlő feliratot terjeszt föl. Ugyanez alkalommal osztotta ki Jankovich Aurél főispán ur magvas beszéd kíséretében a tavali budapesti orsz. kiállításban kitüntetetteknek az érmeiket és díszokmányokat. Bajáról a következő kiállítók nyertek kitüntetés: Cziszterci rendi kath. főgymnasium. Első bajai hengermalom (Hüttl A. Ede.) Fogl Mihály. Freidich Izabella. Kocsis István. Mayer Vilma. Nitschner Janka. Paukovic Georgine. Peskéné Mariska. Schleicher Antal. Schnegon József. Spitzer Anna. Spitzer Benő és társa.

Nyomozás. Bulgovics István 28 éves, róm. kath., magas termetű, fekete hajú, fekete szemöldökű és szemű, fekete vastag bajuszu, rendes orru és száju, balkezén egyik ujjá görbe, zombori illetőségű, szőkebb levő, lopás büntetével vádolt egyén körözése ezennel elrendeltetik és megkerestetnek az összes hatóságok, hogy feltalálása esetén nevezett elfogatni és a zombori kir. ügyészséghez bekísérteni sziveskedjenek.

Névmagyarosítás. Zsulyevits János zombori születésű, topolyai lakos, vezetéknevét „Sulyok“-ra magyarosította.

Hymen. Nagy Sándor bajmoki vasúti pénztáros eljegyezte Szabadkán Radics Jakab kedves és művelt leányát Ilonkát.

Áthelyezés. Etsy Vilmos m. kir. honvédszázados Szabadkáról Szegedre helyeztetett át.

Öngyilkosság. Ó-Szivacon Kovács Pál odavaló családos mesterember, a napokban élesre fent késsel hason szúrta magát s az ejtett seb következtében meghalt. Öngyilkosságának oka állítólag feleségével való összekocsnás,

A horgos-ó-becsei helyi érdekű vasút köz. igazgatási bejárása. A közmunka és közlekedési miniszter ur a gróf Pejasevich János által Horgostól Ó-Becséig tervezett helyi érdekű vasutnak közgazgatási bejárását az előterjesztett tervek alapján elrendelvé, a bejárás f. hó 16-ától bezárólag 18-áig a helyszínén Vörös László miniszteri titkár vezetése alatt megtartott. A bejárásnál résztvettek a műszaki tanács, a cs. és kir. közös hadügyminiszterium, a m. kir. vasúti főfelügyelő, a m. kir. államvasutak igazgatóságának, továbbá Csongrád és Bács-Bodrogh megyék közönségének és közgazgatási bizottságának képviselői, a vasut tervezője s az érdekelt községek. A bejárt vasutvonal a magy. kir. államvasutak alföldi vonalának horgosi állomásából indul ki s Martonos, Magyar-Kanizsa, Adorján községeket, Zenta város, továbbá Ada, Moholy és Petrovszellő községet érintve Ó-Becsén, mint végállomás végződik.

Körözés. Kosztelnik Sándor bajai illetőségű 29 éves, nős, gyermekes, téglavető, Alberi községben felvállalt munkájának abbahagyásával és 10 frt előpénz felvétele után, családja és igazolványai visszahagyása mellett megszökött. Országszerte körözzetik.

Zárvizsgálat. A helybeli izr. népiskolában az évi vizsgálatok e hó 24-én fognak megkezdődni, és pedig az I. és II. osztályban délelőtt 9-től, a III. és IV. osztályban délután 3 órától kezdve. Melyre a t. szülők és tanügybarátok tisztelettel meghívattak.

Vizsgálatok rendje a zombori állami főgymnasiumban: I-ső osztály: jun. 17-én csütörtökön reggel 8 órakor latin-magyar; jun. 19-én szombaton reggel 6 órakor róm. kath. hittan, 7 órakor gör. kel. hittan; jun. 21-én hétfőn reggel 8 órakor földrajz, számtan, rajzoló geometria; jun. 23-án szerdán d. u. 2 órakor szerb nyelv, d. u. 5 órakor tornász.

II-ik osztály: jun. 17-én csütörtökön reggel 8 órakor latin-magyar; jun. 19-én szombaton reggel 6 órakor róm. kath. hittan, reggel 7 órakor g. kel. hittan; jun. 21-én hétfőn d. u. 3 órakor földrajz, számtan, rajzoló geometria; jun. 23-án szerdán d. u. 2 órakor szerb nyelv, d. u. 5 órakor tornász.

III-ik osztály: jun. 17-én csütörtökön reggel 8 órakor latin, magyar, német, történelem; jun. 19-én szombaton reggel 7 órakor gör. kel. hittan, reggel 8 órakor róm. kath. hittan; jun. 21-én hétfőn reggel 8 órakor földrajz, mennyiségtan, rajz. geometria; jun. 23-án szerdán d. u. 2 órakor szerb nyelv, d. u. fél 6 órakor tornász.

IV-ik osztály: jun. 17-én csütörtökön reggel 8 órakor mennyiségtan, természetrajz, rajz. geometria; jun. 19-én szombaton reggel 7 órakor gör. kel. hittan, reggel 8 órakor róm. kath. hittan; jun. 21-én hétfőn reggel 8 órakor történelem, latin, magyar, német; jun. 23-án szerdán d. u. 2 órakor szerb nyelv, d. u. fél 6 órakor tornász.

V-ik osztály: jun. 17-én csütörtökön d. u. 3 órakor latin, görög, német; jun. 19-én szombaton reggel 7 órakor gör. kel. hittan, délelőtt 9 órakor róm. kath. hittan; jun. 21-én hétfőn d. u. 3 órakor történelem, magyar; jun. 22-én kedden reggel 8 órakor természetrajz, mennyiségtan; jun. 23-án szerdán d. u. 2 órakor szerb nyelv, d. u. 6 órakor tornász.

VI-ik osztály: jun. 17-én csütörtökön d. u. 3 órakor magyar, német, történelem; jun. 19-én szombaton reggel 7 órakor gör. kel. hittan, d. e. 9 órakor róm. kath. hittan; jun. 21-én hétfőn d. e. 8 órakor latin, görög; jun. 22-én kedden d. e. 8 órakor mennyiségtan, természetrajz; jun. 23-án szerdán d. u. 2 órakor szerb nyelv, d. u. fél 7 órakor tornász.

VII-ik osztály: jun. 17-én csütörtökön d. u. 3 órakor természettan, mennyiségtan; jun. 19-én szombaton reggel 7 órakor gör. kel. hittan, d. e. 9 órakor róm. kath. hittan; jun. 21-én hétfőn d. e. 8 órakor latin, görög; jun. 22-én kedden d. e. 8 órakor polit. földrajz, magyar, német; jun. 23-án szerdán délután 2 órakor szerb nyelv, d. u. fél 7 órakor tornász.

Az izraeliták hittani vizsgálati I—VII-ik osztályig szintén a gymnasiumi épületben június 23-án, szerdán, d. u. fél 4 órakor lesz. — Kelt Zomborban, 1886. évi június hó 10-én. Dr. Margalits Ede, h. igazgató.

O-Becsén egy 18 éves paraszt legény 2 hét előtt acatolás közben egy másik legényvel kergetődzvén, elbukott, miközben zsebében levő bicskájával súlyos sértést ejtett rajta. A legény ezt elhagglatta, később azonban a seb folyvást veszélyesebbé fejlődött ki, migem 14 nap múlva ebbe belehalt.

Arverés. Milankovits Milos 2567 frtra becsült ingatlanai jul. 19-én Zomborban elárvereztetnek.

Beküldetett. Lelkipásztori gondjaimra bizott — régi nevére bajkúti, újabb nevének szentkúti káplána — Bácsme gyének ezrek által látogatott kedvelt kegyhelye, a mai napon igen becses ajándékban részesült, megének vallásos kegyeletéről ismert egyik urnője bőkezűségéből, melyről a hozzáam intézett következő sorok fényes bizonyosságot tesznek: „Igen tisztelt Lelkiatyám! Van szerencsém azon kérséssel járulni önhöz, miként én a mai postán egy aranyba foglalt és kövekkel kirakott kis keresztet, valamint egy fonyott hajpécet arany csatzárral ellátva, az ottani szentkúti káplonában létező Boldogságos szent szűz Mária-nak ezennel felajánlom és elküldeni szerencsés vagyok. Mit is becses tudomására hozván, maradjon Szabadkán, 1886. június 9-én. Tisztelője: V. Sz. J.“ Felesleges volna ezen igen sokat mondó sorokat kommentárral kísérnem. Annyit azonban mint igen kedves kötelezettségem teljesítenem kell, hogy a vallásos buzgalomról ismert urnő öngyűségének becses ajándékáért mélyen átértett halálával a nyilvánosság előtt forró köszönetet mondjak, szíven mélyébe esedezvén a Boldogságos Szűz Mária-hoz, kinek méltó tiszteletére Bácsme gyének katolikus híveinek ezreit éppen e napokban várom, hogy sok ily buzgó kath. nőt, sok ily jeles honleányt, de különösen sok ily anyát ajándékozzon édes hazánk-nak s akkor kath. vallásunk és szeretett hazánk ügyét biztosítva látom. Doroszló, 1886. június 11-én. Horváth Imre plébános.

Leharapta az orrát Szabadkán Póner Balázs saját feleségének, kitől elválva élt.

Kucurán f. évi június 14-én a volt községi örök a jelenlegiekkel összeszólalkozván, csakhamar tettelegességre vetemedtek, sőt puskázásra is került a sor. A csetepaté azzal végződött, hogy — amint értesülünk — 4 ember életveszélyesen megsebesített.

Melléklet a „Bácska“ 47-ik számához.

Uj borászati szaklap. A fővárosban f. évi június hó 15-től kezdve „Szőlőművelési és borászati szaklap“ című képes lap jelen meg, mely a nekünk beküldött első szám gazdag és szakszerű tartalma után ítélve, a hazai szak-irodalom terén érezhető hiányt pótolni lesz hivatva. Ajánljuk ez új lapot t. olva sörök és különösen az érdekeltek körök b. figyelmébe és hozzájárulást, hogy havonként egyszer jelen meg és hogy előfizetési ára rendkívül olcsó; egész évre csak 2 forint tesz.

Országos vásár. A földművelés, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszterium f. évi május hó 31-én 20904 számú intézkedéssel arról tudósít, hogy Korponai Mátyas petrovosszellői vásárjog bérlőnek a nevezett község által pártolt kérelmére megengedte, hogy ott a f. évi május hó 8-ára esett, de elmaradt országos vásár helyett f. évi június hó 28-án pótvásár tartassék. Zomborban, 1886 június hó 9-én. Az alispán helyett: Karácson Gyula, főjegyző.

Kis-Hegyesről írják: A napokban tartott meg júniálisunkat, mely Farkas bácsi vendégszerető hajlékában folyt le. A szép mulatságot a Polgári Olvasókör rendezte könyvtára javára. Jó bor, vigzene, szép lány és kellemes est, egyszóval, a jómulatságnak minden föltétele hozzájárult a nemes cél sikerre eléréséhez. Emelte a mulatság értékét dr. Csirák ügyvéd jelenléte is, ki derült hangulatával villanyozta föl néha a lankadtabbakat. A derült társaságot a hajnal még ott érte.

Sztoecz Károlyt, a „Bácskai Ellenőr“ szerkesztőjét, Szabadka város közigazgatási bizottsága Mamuzsis Lázár polgármester személye ellen szórt személyes támadások miatt, hivatalától felfüggesztette. A vizsgálat vezetésével Pertich Mihály árvászeki elnök bizatott meg.

A magyar közművelődési egyesület egy csirája. Még 1867. évben, a koronázás ünnepélye alkalmából, tett le Schmausz Ferenc Torzsa község hazafias szellemű jegyzője 400 frtot oly célból, hogy az és annak évi kamatai Torzsan felállítandó, felekezeten kívüli magyar iskolára fordíttassanak. A fenti összeghez az alapító évenként hozzá tödött s most immár ezer s néhány száz forint áll a nemes cél — amint értesülünk — közeli megvalósításának rendelkezésére.

Öngyilkosságok. Kulán f. évi június 11-én Rapasok István, fiatal legény, elküvetett lopás miatt letartóztatván, ugy látszik túlságos bünbánatában felakasztotta magát. — Veprovácon ugyancsak fülakasztotta magát a már 60 éves fölüli Aman József szőlőművész.

Postatakarékpénztár. Megyénkben újabban a következő helyeken léptek életbe postatakarékpénztárak: Felső-Szt.-Ivánon, Mélykúton, Szántován és Szilbáson.

Uj egyházi szertartás. Az újvidéki szerb lapok szerint Karlóván a mult héten szerb püspöki zsinat tartott Angyeli German szerb patriárka előnölete alatt. Napirenden csak egy tárgy volt: Oberbek József katolikus lelkésznek javaslata. Egy új hitelveketnek, az ugynevezett „nyugati-görög keleti egyház“nak alapítója Oberbek, az egyházi isteni tiszteletet, mely csaknem egy s ugyanaz a régi gör. kel. vallásu misével, terjesztette a szerb főpapak szinodusa elé, helybenhagyás végett. A szinodus ezen isteni tisztelet módozatait jóváhagyta, miután azok előzőleg a konstantinápolyi, romániai és egyéb gör. kel. vallásu püspökszinatok által jóváhagyattak. Ezen új szertartás hívei ezideig állítólag kétezerre rugnak. A szerb püspökök helybenhagyó határozata egyhangulag hozatott meg.

A selyembü beváltása a palánkai járásban június 7-én kezdődött. A selyemtenyészők állítása szerint ez az év sokkal kedvezőbb volt az elmúltnál. A selyemhernyők mindig épek és egészségesek voltak. Az eperfalomb pedig nem szenvedett kárt elemi csapás által. Egy lat pete az alsó Bácskában 36—40 kiló selyembüöt ad. Sok szegény embernek ad a selyemtenyészés kényeret, az államnak még nagyobb figyelmet kellene tanusitania ez ügy iránt s különösen az eperfák kipusztítását kellene szigorúan eltiltani.

Haynald és a magyar iskolaegyesület. Dr. Haynald Lajos kalocsai érsekünk Gerlóczy Károlyhoz, mint az országos magyar iskolaegyesület előnökehez nagybecsű levelet intézett, melyben megýenket érdeklőleg a következőleg nyilatkozik: „Eppen most állítja fel a zombor-városi katolikus egyházközönség az én, már több évek előtt tett felszólításomra, derék magyarnyelvű szerzetesnők vezetésére bizandó új leányiskoláját, az általam e végre felajánlott és most már fizetésbe tett ötvenezer forinttal. És ez már a tizenkettedik női iskola a magyar nyelven oktató szerzetesnőkkel, mely érseki kormányzatom alatt támad, s mindezeknél (csak a nemeslelkű gróf Zichy János által kizárólag emelt és alapított topolyai iskolánéi zárda és nótanoda kivételével) mindegyikhez több, kevesebb pénzsegéllyel járultam, midőn az egy árvaházzal összekötött hasonló Bács mezővárosi intézetemet körülbelül százharmincezer o. é. forinttal hoztam létre. A népek és az illető kormányközönségnek teljes elismerése szerint egyik főjelentősége intézeteimnek az, hogy az ersekségemhez tartozó pestmegyei déli részben és Bácsmegyében a magyarokkal közben nagyon vegyesen lakó, itt-ott nagyszámú német és bunyevác népek egyuttal magyarosítására szolgál az ezen iskolákban adott oktatás, midőn a közművelődésnek előbbrevitelére hasznos ismeretek terjesztetnek és minden irányban helyes nevelés adatik a tanulóknak. Így tehát mindazon két célra vagyon irányozva az ezen intézeteinkben való működés, melyek a tisztelt iskolaegyesület nemes buzgólkodását vezérlik. Ha felemlitem még, hogy az általam a kalocsai megyében megnyitott mindkét árvaházban nemcsak jó keresztényekké, a haza hű fiaivá és leányaivá neveljük, hanem a magyar nyelvre is sikeresen oktatjuk, a német és bunyevác eredetű szegény árvácskákat: ismét összeesik e téren való működésem a tisztelt egyesületével.“

Iskolai ünnepély. A Szabadkai főgymnasium ifjusága e hó 8-án a koronázás emléknapiján felolvasással és szavalással egybekötött ünnepélyt rendezett.

Árverés. Velker Henrik cservenkai lakos 3240 frt 85 kr-ra b. ingóságai Kulán elárvereztetnek.

Csöd. Fleischer Lipót csonoplyai lakos ellen. Bej. határidő július 19. Csödbiztos: Joanovits Döme trvszéki bíró. Tömeggondnok: Poppovits Döme Zombor.

Elfogott veszélyes betörő. Martinkovics Sándor, 51 éves, ismert veszélyes betörő tolvajt, egyikét azoknak a raboknak, kik nemrég a helybeli fegyházból megszöktek, f. hó 11-én Budapesten az új dologházi kórház mögött levő körakások közt egy rendőr felismerte és letartóztatta. Martinkovics már 8 évet töltött különböző fegyházakban s csak a mult év június havában szabadult ki a munkácsi fegyházból.

Pisztolypárbaj volt e hó 15-én Szabadkán. Mamuzsis Lázár szabadkai polgármester és Gálly György gyógyszerész közt; sérülés nem történt. A polgármester lött, de nem talált, az ellenfele pedig nem is lött, mert kiszorult az időből.

Zászlószentelés Szabadkán. A szabadkai kat. legényegyesület pünkösöd másodnapján szentelte föl az egyesület zászlaját. Az ünnepélyesség már vasárnap kezdődött, a mennyiben az egyesület tagjai a zászlóanyának, Vojnick Kálmánné urbölynek fátylász zenét adtak. Hétfőn reggel az egyesület tagjai s a vidéki egyesületek képviselői összegyülekeztek a legényegyesület helyiségeiben s megjelent a zászlóánya 20 előkelő családbeli koszorú leány kíséretében. Az egyházi szertartást Széchenyi J. címzetes kanonok vezegte, a szent beszédet Márton I. kalocsai másodelnök tartotta. A szertartás végétével az új zászlóval a „Budapest“ vendéglő dísztermébe tértek közgyűlésre. — Délután a „Hungária“ dísztermében közebéd volt, a melyen a zászlóánya s a koszorúlánnyok is résztvettek. Este tánc volt, a mely virradtig tartott.

Rendőri hír. Mióta rendőrségünk behozta a rovott előéletű egyének éjjelenkénti szigorú ellenőrzését, azóta a „szemeltartott“ tolvajok száma 34-ről 6-ra apadt le; s a többiek más szabadabb vidékre költöztek át, honnan néha-néha kirándulnak a zombori határba is. Vasárnap éjjel Loógó József bejai-uti szállásán próbálták szerencsét. Az ablakon át b-hatoltak az előszobába s az összekötött ágyneműt éppen kifelé kezdték vinni, midőn az udvaron alvó Loógó József az okozott zajra fölébredt s bájtyával Simonnal rájuk rontott. A vakmerő rablók ahelyett, hogy megfutamodtak volna, lövéssel fogadták őket. Az egyik lövés talált s Loógó Simont lábszáran és a hasán megsebesítette. Folytonos káromkodás és lövöldözés között végre távoztak, magukkal vive három dunnát és ugyaneannyi vánkost Ugy látszik azonban, hogy keveselték a prédát, mert ugyanez éjjel betértek még Lallosevits Jásó szállására, ahonnan öt darab lovat loptak el. A megijett vizsgálat kiderítette, hogy a tolvajok hárman voltak, kiket Kélic Szávó, körözött veszedelmes betörő, vezetett.

Felhívás. Radies György, a zombori gymnasium sok érdemű boldogult igazgatójának emlékére egy „Radies György emlékszóadój“ létesítése tervezetvén, tisztelettel felhívom Zombor sz. kir. város és Bácsmegeye lelkes tanúgyarait, hogy e nemes célra szánt adományaitk alulírtok beküldjék sziveskedjenek. Eddig a következő adományok folytak be: Az ifjuságnak a boldogult koszorújára eszközölt gyűjtéséből fenmaradt 25 frt 4 kr., nagyságos és fötisztelendő Fejér Gyula apát ur adománya egy es. kir. arany (5 frt 94 kr.), tekintetes dr. Schuller Simon ügyvéd ur adománya egy 20 frankos arany (10 frt), dr. Margalits Ede 5 frt, Szól Sándor 2 frt, Városy Tivadar 2 frt, dr. Molnár István Lajos 2 frt, Kovacsits Jenő 2 frt, Malesevics Miklós 2 frt, Zsuffa Vince 3 frt, dr. Baumel Ede 2 frt, Prámer Elek 2 frt, Zsulyevics Ernő 2 frt, Bergmann Ágost 2 frt, Zsvikovics Döme 2 frt. Eddig 68 frt 98 kr. — A szép eszme a tanúgy lelkes barátainak szives figyelmébe ajánlatik. Kelt Zomborban, 1886 június hó 17-én. Dr. Margalits Ede h. igazgató.

Beküldetett. Véres verekedés. Az egész városban bizonyára nincs oly harcias színezetű utca, mint ez a mi szivaci-utanc. Utancának, eltekintve, hogy minden második háza koremsa, három tánchelye is van. A szállási parasztleányok vére majd minden ünnepen és vasárnapon piroslítja be a csata színhelyét; olyan duhajkodások, mint a félliteres üvegekkel való dobálás, itt csak megszokott szalondivariasság, melyet föl se vesznek; csak a löcsével és husángfákkal való argumentálás bír itt bizonyító erővel. Piros pünkösöd vasárnapján is olyan verekedést rögtönöztek a parasztleányok a Mirkó-féle koremsában, mely alighanem emberhalállal végződik. Nem tudom mi adott okot a verekedésre, csak akkor értem oda, mikor Prelác Vranya nevű család embert, 4 kiskuro gyermeknek eltartóját, az utcán leütötték. Iszonyú volt nézni azt a kannibáli kegyetlenséget, melyet elkövettek rajta. Ütötte mindenki, aki csak hozzáért, Sztipanác Vranya vasduronggal ugy vágott fejére, hogy feje azonnal kétfelé repedt, Goretics Márkó meg félliteres palackokat vadgostt fejéhez. Ugy összeverték szegényt, hogy feje egy tiszta seb volt. Alig vették el a szerencsétlen embert, elkezdődött a szomszédos Ackermann-féle koremsában a verekedés. Itt mesteremberek kaptak össze s székekkel verték egymást, míg két üldözött ki nem menekülhetett az utcára. Üldözöbe vették őket s az utcán föl- és alá kergetőztek mindaddig, míg el nem érték. Egypár pofonnal és rugással a béke helyreállt. Egynek dulakodásközben ugy letépték a ruháját, hogy félméztelen testtel kergette haza amazon felesége. És ezt a két órai lármás háboruszkodást mindenki hallotta és látta, csak a rendőrség nem Persze azok őrzik a belvárosban az utcákat, hogy valaki a közeget föl ne szedje, meg panszláv agitatorokat kísérgetnek, de ide a szivaci-utca, ahol három tánc hely van, hol napirenden van a verekedés, nem jut rendőr. Aki szereti az ilyen idyllikus állapotokat, annak tanácslom, menjen lakni a szivaci-utca. Egy szivaci-utai lakó.

A zomborvidéki róm. kath. tanító-egyesület csütörtökön közgyűlést tartott, melyen 76 tag volt jelen Puck István apatini plébános iskolalátogató előnöke alatt, kinek megnyitó beszédét lapunk jövő száma egész terjedelmében fogja hozni. Résztvettek még Fejér Gyula zombori, Goldscharek József sztanisicsi, Meszner István bezdáni, Horváth Imre doroszlói,

Inglückhoffer Károly kernyajai, Nagy Béla monostorszeghi plébánosok és vendégül Gröff Nikáz kir. s. tanfelügyelő, dr. Margalits Ede főgymn. igazgató, Zsuffa Vince és dr. Molnár István Lajos főgymn. tanárok, Petz Gábor sztanisicsi, Paracetius József, Eichorn Ferenc és Czár András zombori, Kuluncsics Miklós nemesmiliticsi káplánok, dr. Névry Sándor zombori főgym. hittanár, Till Jakab apatini katechéta.

Az áttutó tételek, különféle jelentések után rákerült a sor a kitűzött vitapontokra.

A kéz-ügyességi oktatás céljáról, anyagáról és módszeréről, tekintettel gazdasági viszonyainkra. Zombori János szöntai tanító értekezett.

A rendkívül fontos és praktikus értekezést legközelebb egész terjedelmében fogjuk közölni s már előre is felhívjuk rá a nép barátainak figyelmét. Dr. Margalits Ede ennek kapcsán azt indítványozza, hogy a jövő közgyűlésre ki kellene jelenni vidékenkint, hogy a helyi viszonyok szerint miféle náziiparág kultiválható, nehogy az ügy még hosszú időre inaktív maradjon.

A második tételt Kompost Anna kernyajai tanító k. a. olvasta föl ily címen:

Mily előny származik a tanító működésére, ha a tanító az előadás kezdete előtt egy negyed órával megjelenik osztályában és mily hátrány ezt elmulasztani?

A kisasszony dolgozatának először is választékos szép irályát, gondolatmenetének szoros kapcsolatát kell kiemelni. A kérdett előnyök: jobban kiismerheti tanítványait, nyer több időt, jó példát ad, összehasonlítja magát. A hátrányok: nem ismerheti ugy ki tanítványait, csak óráutéskor bemenve a bíraskodással s csend csinálással időt veszít, gyermekeit későn-járára szoktatja.

A rövid velősséggel kifejtett tétel még azon dicséretes előnyvel is bírt, hogy nélkülözött minden fölösleges epizódot, ami az efféle nyulékony hajlandóságu felolvasásoknak főbaja szokott lenni.

Vajha általános lenne ezen előadás és a nagy Széchenyi mondásaként a röviden való előadásra törekvés kezdené verseny tárgyát képezni.

Vrabely Mariska bajmoki tanító k. a. ugyanezen tételtől értekezett s bizonyítván — ami szembeszökő — hogy rendnek mindenütt kell lenni, vázolta a rendetlen iskola hátrányait, melyek a szorgalomidő-vesztés, b) erkölcsi, c) egészségi tekintetből való károk.

Dr. Margalits Ede gym. igazgató elismerő hozzászólása után, elnök indítványára, a felolvasóknak jegyzőkönyvi köszönet nyilvánítottik.

Végül Temunovich József zombori tanító tartott fél órai összpontosító módszert tanítást Bácsmegyéről. Határai, egyesített részei, védszentje, színe, címere, terményei, talaja, vizei, mocsarai, éghajlata, állatai, ipara, foglalkozásmódja, közlekedési utai. Felosztása járásokra és városokra; vallás és nyelv szerinti felosztás. Iskolák, pénzüzetek stb. képezték adatait.

A felolvasás hosszabb vitát idézett elő. Jauch zombori tanító és dr. Margalits Ede vendég kétszer is szólott hozzá, megjegyezvén, hogy az előadás a III. osztály végén áttekintésül alkalmas és tanulságos volna; azonban a fogalmak szabatos ismerete nélkül, rögtön így kezdeni az oktatást, nagy ballépés lenne.

Ezek után a felolvasónak elismerő köszönet szavaztatott. Horváth Imre doroszlói plébános a felolvasott legjobb dolgozatnak egy aranyat ajándékozott. A közgyűlés az aranyat Zombori János szöntai tanítónak szavazta oda. A Széchenyi-féle 20 frankos aranyat Vidákovics Antal nemesmiliticsi, a Horváth Imre mult évi aranyát Kanyó Berta bold. sztanisicsi tanítónő kapta.

Rebus bene gestis Fejér apát ur vendégeiül hivta meg az egész gyűlést s az Elefánt szállóban 79 terítékű lukullusi ebédet szolgáltak föl. Horvátovics vendéglős valóban elismerést érdemel azért, hogy városunkban az izlés, rend és nagyvárosi komfort érdekében gondot s fáradságot nem kímél ilyenkor.

A toasztok árját Puck elnök kezdte meg, biboros főpásztorunkra, mint a magyar oktatásügy vezéreszerejére köszöntvén. Dr. Margalits Ede az egyházi s világi elem érdekűközösségére mondott eszmegazdag toasztot. Felköszöntettek még: Horváth Imre alelnök mint a tanítók Mecénása, Goldscharek kiérd. elnök, dr. Margalits Ede és dr. Molnár István Lajos mint pártoló tagok, a tanítók ismételtén és az elnök és vezetők, a bőkezű házi gazda stb.

A gyűlés emékek és hangulat tekintetében igazán kellemes emlékekkel oszlott szét.

Bulkeszről Bulkesznek. A „Bácska“ mult heti 46-ik számában egy bulkeszi levelező ezen községnek nevet Bal-kéz nevű egészen ismeretlen kincstári pusztától származtatja, a mely származtatás épp oly légből, kapott, mint pl. Futtaknak futni és Begecsnek begati igéből való származtatása i. i. csata alkalmával a magyarok Futtaknál és a szerbek Begecsnél futottak volna meg a törökök elől (begati-futni). A való az, hogy Bácsmegyében már a 13-ik században három falu Keszinek nevezetett, és pedig Szent-Iván-Kesz, Boldogasszony-Kesz, és Sávoly-Kesz vagy röviditve Boly-Kesz, és ezen három falut más négy faluval egyetemben 1273-ik évben István ifjabb magyar király Marcell fiának, Kelemennek és Mártonnak adományozta, a kiktől a most is virágzó bisharmegyei Fráter család magát származtatja (Lásd Pesty Frigyes: Az eltűnt régi vármegyék. I. köt. 231 lapon. Századok. 1875. év 650.—652. lapokon.) Sávoly régi magyar férfi név, mint pl. Kálfen, Zombor, Béla. — Boly nem a német Haufe szónak megfelelő magyar szó, (pl. hangyaboly.) hanem a Sávolyinak rövidítése, mint lett pl. Karolinából a rövidebb Lina név. — Kesz jelentése most már határozottan nem tudatik, de Czuczor és Fogarassy akadémiai nagy művé-

ben azon sejtelennek adatik kifejezés, hogy Keszi minden valószínűség szerint az ó-szláv Biela-nak megfelelő magyar szó, és így Keszi fehérre meszelt házat vagyis uri lakot, kastélyt jelentene, mert a pórok lakásai ama korban nem voltak mint most fehérre meselve. — Fentebbiekből kitetszik, hogy Bulkesznek helyes régi magyar neve Boly-Keszi, és Bulkesz csak ezen szép névnek szerb elferdítése. Most már legyen szabad kérdeznem, nem-e volna helyes dolog, ha a hazafias érzelmű Bulkesz száz éves fenállásának emlékére kijavítaná a maga nevét Boly-Keszi-re? Steltzer Frigyes.

Ó-Becse, 1886. június 15.

(Közbiztonsági állapotok. Apellálás. Orvosválasztás.)

Eljön-e az az idő, hogy valami örvedetést közölhessek? Községünkön szóló cikkek részére majdnem külön gyászrovatot volna szükséges nyitni, mert a mennyire emlékszem, örvedetést vajmi keveset volt alkalom közölni s így az ó-becsei közleményeknek csak gyászrovatot volna méltó helyük.

Folyó hó 10-re virradóra Basch Adolf gabonakereskedőnek a főtértől — a plébánia-utcán — negyedik házban levő irodájába, az udvar kerítésén átmászva s az iroda falát keresztüljárva, ismeretlen tettesek behatoltak lopási szándékból, azonban „Wertheim“ gyártmánya a reszelésüknek ellentállván, üres kézzel távoztak a jó madarak. Hogy azonban hiába ne tárdakt legyen, a rákövetkező éjjel, f. hó 11-én a város-házával egy sorban a harmadik házban levő Hirschenhauser ékszerész boltjának boltzatát keresztül törve, többrendbeli ékszer és tajték pipát loptak el, gyaníthatólag ugyanazok a jó emberek. Itt azonban egy baltát és egy zsineget hagytak hátra, mely bűnjelék talán nyomukba vezethetnek. Ha még hozzá teszem, hogy néhány nap előtt egy fiatal, 17 éves szerb leány arctestékkel, ugynevezett szirizsikával megmérgezte magát s bele is halt, azt hiszem elég arra, hogy a gyászrovatban jelentékeny helyet foglaljon el a közlemény; nem is említve azt, ami már többször, de ugy látszik eredmény nélkül, említettétől, hogy a kóbor kutyák falkaszámra lepik el utcáinkat éjjel-nappal, ami az ismételve kibocsátott legszigorúbb rendeletekkel való mit sem törődésre mutat; biz ezek rendkívül elszomorító jelenségek ott, a hol a szolgabíró, járásbíró, k. csendőrség székel!

Az utóbbi rendtelenségen legjobb volna úgy segíteni, mint azt már máshol is láttam, t. i. ha a gyepmester nem képes feladatának megfelelni, az ügy sürgősségénél fogva a községi lakosság felhívandó, hogy kutyáit az utcára ki ne eressze s ha e felhívás eredményre nem vezet, az utcán található minden kutya egyszerűen agyonlövendő volna. Csak egy-két kedvesül, házi vagy vadász-eben foganatosíttatnék ezen statáriális eljárás, jót állok, hogy minél inkább látnánk kutyát az utcán, a hol nincs helyük s nem volnánk az ezek okozta kellemetlenségeknek kitéve.

A közlegelő egyénekenkénti felosztására f. hó 17-ikéig, az ó-becse-horgosi vasút közgazgatási bejárására f. hó 16-tól 19-ig lesz a határidő. E szerint közlegelőt veszünk, vasútat nyerünk, a mily nagy a veszteség, olyan lesz a kárpótlás.

B.-Földvár községe 25,000 ft kölcsönt szándékozik kieszközölni.

Mikor egy erkölcsi testület kölcsönért folyomodik, nem jót jelent, mert még produktív célokra, hasznos befektetésekre való kölcsön is csak adósság; hát még ha azon okból ered szükségessége, hogy a múlt évek hiányait van hivatva pótolni, kész vesztesség s régi tapasztalat, hogy aki adósságot kezd, az, mint a hegyről legördült szikla, mindig-mindig sebesebben rohan lefelé, míg végre egészen leesik. Ó-Becse, Szenttamás élő példa rá, B.-Földvár most izleli a kedves kutyaszektót, csak Petrovcselló van még hátra, akkor járásunk mondhatni gazdag 4 községe ingatlanainak A. B. lapjához megszerezte a C. lapot, ezt pedig a telekkönyvi hatóság vajmi nehezen szokta törölni s ennek rovatai a helyett hogy fogynának, folyvást szaporodni szoktak. Szerencsés Túrja községe, ez nem is olyan gazdag mint a többi, de nem is adja a nagy urat úgy, mint ezek, aránylag tehát valamennyi közt legjobban áll.

A községek képviselőtestületi ülésein hozott fontos határozatokat tekintve, bátran állíthatni, hogy 100 közül 90 ellen adatik be felelkezés. Igaz ugyan, hogy ezen felelkezési viszketeg némely községi képviselőnél már második természetű nőtte ki magát, elvégre néha mégis jó, különösen ha községi vagyon elidegenítése vagy megterhelése céloztatik. B.-Földvár község fenti határozata ellen is élt jogorvoslattal egyik képviselő, ki ha több más esetben nem a legjobban cselekszi is a mikor felelkezik, most azonban ez helyén van. Hadd vitattassék meg felsőbb hatóságnál ezen egész sporttá fejlődött adósságinálási passzió s dőljön el bárhová, felelkezőnek lelkiismerete megnyugszik.

Nagy kíváncsisággal tekintünk a f. hó 17-én megjelent orvosválasztás elé. Vannak már többen magyar nemzetiségű pályázók is, talán csak megindul községünk magyar lakossága és közügyeinkben érvényesítendő befolyását. Mutassuk meg, hogy „él magyar, áll Buda még!“ hogy Magyarországon magyar ember is nyom valamit a latban s ott, a hol többségben vagyunk, nemzetiségünkbelinek adjunk szép, jövedelmes állást s bajainkban ehhez forduljunk, valamint viszont a hol kisebbségben vagyunk, mi se kívánjuk — habár Magyarországon vagyunk is — csupa méltányosságból a többség vereségét, de ezt szerb testvéreink is tartásuk szem előtt, akkor mindig a legjobb egyetértés, barátságban fogunk élni, mi hogy úgy legyen, adja a jó Isten.

Tekintsük Szenttamást. Ott a magyar anyanyelvűek 3808, szerb-horvát nyelvűek 5762 számmal szerepelnek, a szerb többség tehát 1954, s mégis ott a községi bíró mindig szerb, a jegyző, segédjegyző, első orvos s a többi kezelő személyzet egynek kivételével szerb. Ha e két község közti arányt tekintjük, azt hiszem, hogy az ó-becsei magyarság a lehető legna-

gyobb méltányossággal viseltetik szerb testvérei iránt, méltán elvárhatunk talán mi is hasonlót? r. l. (Majd meglátjuk, igazolja-e a becei magyarság a hozzá fűzött várakozást. A szerk.)

A község köréből.

A „Bácska“ folyó évi 43. számában Katymárról írják cím alatt olvastuk, hogy a szántovai állami csendőrök f. évi május hó 25-én éjjel egy hírdett betyárt fogtak el s megláncolva bekisértek a község börtönébe, a közlemény végén pedig említették, hogy az elfogott és Katymár község börtönébe zárva volt jómádár a börtön hús levegőjét megútván, másnap május hó 26-án, fényes nappal 9 óra tájban, bucsutlanul elutazott, — jobban mondva megszökött, — állítván egyuttal azt is, hogy szökéséhez a börtön rossz lakatján kívül még a hiányos örködés is jó alkalmat szolgált.

Fenti cikkre vonatkozólag, nehogy a nagy község is azon véleményben legyen, melyben én voltam annak előadásakor, t. i. hogy a Katymáron május 25-én elfogott betyár, a szántovai állami csendőrök őrizete alól szökött volna el, — engedje meg tekintetes szerkesztő ur, hogy az utánjárásom s illetve közbeszólásom eredményét röviden egybefoglalva következőkben közölhessem:

Múlt május hó 25-re virradóra Róth Mihály csataaljai lakos kárára 2 db ló lopatott el, melyek nyomozása iránt a már több ízben kiváló ügyességet és szakértelmet tanúsított Selymes András szántovai állami csendőr egy próbacsendőr kíséretében kiküldetett, most nevezett csendőrtársával a nyomozást Katymár községe felé vezette, de miután eredményre nem jutott, este 9—10 óra között Katymár községén kívül a Pacsérára vezető úton lest tartott; nem sokára egy a közelben meggyújtott gyufa világa tette őket figyelmesekké. A lesben állott csendőrök rögtön azon helyre siettek, hol a gyufavilágolt észrevetették, s ott mintegy 26—27 évesnek látszó egyént találtak, a Katymár községéből irt közleményben említett tárgyakon kívül még egy ásóval is felszerelten, ki a járőrnek kérdőre vonása alkalmával azt állította, hogy őt Ispánovitsnak hívják és határozósz, miután azonban bebizonyult, hogy ő kegyelme nem más, mint a szántovai rabmunkaházból nyári rabruhában megszökött s a zombori kir. ügyesség által 3937./1883. sz. alatt körözött zombori illetőségű Kélics Száva, jónak látta őt a járőr letartóztatni s megbilincselve Katymár község börtönébe elzárni.

Másnap, vagyis május 26-án a reggeli órákban tudomására jutott a járőrnek, hogy a szintén körözött katymári illetőségű Polyák Gergely édes anyja házában megverve ágyban fekszik; ezt elfogandó az állami csendőrök a múlt estén bekisért s eddig az ő őrizetük alatt volt Kélics Száva foglyot megbilincselve további felügyeltetésre átvételi elismervény mellett a községi bírónak adták át. A járőr akkor Polyák Gergely elfogására indult, de alig működött ¼ óráig, midőn egy községi cseléd a járőrhöz jöve jelentette, hogy a községi börtönben fogva volt Kélics Száva megszökött.

Ezen jelentésre a megszököttnek újból elfogatását tüzte ki magának célul a járőr; de fájdalom eredmény nélkül volt kénytelen a község házához visszatrúni A községi bíró pedig azon kérdésre, hogy a szökés miként történthetett meg, azt felelte, hogy a míg ő egy kissé az utcára nézett és visszajött, az ajtót nyitva s a börtönt üresen találta. A derék csendőrök azt röstellik leginkább, hogy a megszökött Kélics Száva az államtulajdont sem respektálva, — önbírájukon kívül ugyan — az állam birtokához tartozó rab bilincseket magával vitte.

Fent előadottakból világosan kitűnik tehát azon körülmény, hogy a katymári községi börtönbe szállított jómádár, — miután az mint már fennebb említett, további őrzés végett, átvételi elismervény mellett a községi előjáróságnak s illetőleg a bírónak adta át, — nem a szántovai állami csendőrség, hanem a katymári előjáróság őrizete alól szökött el megfoghatatlan módon.

Az eleddig a legjobb hírből álló szántovai állami csendőrség érdekében láttam szükségesnek fentiekre a t. olvasó közönséget értesíteni.

Egy csendőr-barát.

Naptár.

Június.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
18 Pént.	Markus, M. v	Gyárfás	6 Thekla
19 Szom.	Gyárf. Prot. v. Szilvér		7 Theodót p. vt.
20 Vas.	C 1 Szenth. v. C Szenth. vas.		8 E 1 Mindsz. v.
21 Hétfő.	Gonz. Alajos Albán		9 Cyrill és At
22 Kedd	Paulin pk. hv. Akos		10 Antonina

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

NYILTTÉR. *)

Tekintetes szerkesztő ur!

Becses lapjának f. é. 41. számában, alulírott és az illető közleményben megnevezetlenül maradt egyének, de különösen én akként lettem a község előtt bemutatva, mint a ki a szeghegyi, Jausz János által eszményinek tervezett, százados ünnepély sikerét ellenző viselkedésem által eltörpítettem, sőt az ünnepély körül tanúsított magantartása egyenesen tisztességsértőnek van feltüntetve.

Engedje meg szerkesztő ur, hogy a kérdéses, Szeghegy községének századik születése napját érintő közleményre reflexziókat tehessek, egyrészt, hogy az ön becese, de elfogult tudósítás alapján mondott véleményének szigorúságát enyhíthessem, ha másként nem, úgy, hogy az elítélésből a maga részét ki-ki kivethesse.

Előzetesen is a kérdéses százados emlékünnepek bizonyos előjártékát kell megvilágítanom, mivel a

*) Az e rovaton közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

rovásomra közlött félszag tudósításnak szűlőkei csak így lesznek megmagyarázhatók. Már a torzasi évszázados ünnep óta táplálta ugyanis Szeghegy községe azt az óhaját, hogy a saját telepítésének századik évfordulóját méltóképen megünnepelhesse. Joecki tanító urat illeti különösen az érdem, mellyel az ünnepély eszméje körül fáradozott, kivált azon irányban, hogy az, a lehető leghazafiasabb szellemben vitessék keresztül. De ismételt megbeszélések tárgyat képezte ez az ügy a községi képviselőtestületi gyűléseken is, a hol éppen Jausz János volt az, a ki az ünnepély szépsége érdekében, első soron azt igyekezett tettel, lélekkel keresztül vinni, hogy ez alkalommal az ő „Szeghegy első századában“ című munkája a község költségén kinyomattassék. Ezen indítvány sok vitára adott alkalmat, míg végre a kérdéses munka kinyomtatásának eszméje azon feltétellel mellett lett elfogadva, ha az illető „történet“ előzetesen egy bíráló bizottságnak a történelmi hűség szempontjából is ellenőrző kritikáján megy keresztül. Ezen feltétel ellenére azonban sikerült Jausz Jánosnak — a ki a képviselőtestület tagjainak többségével szövetségben atyafiságban van — keresztül vinni azt, hogy munkája bírálatlanul is nyomdába jutott és a község költségén napvilágot is látott. Meg kell itt jegyezmem, hogy a közs. képviselőtestületnek 2. ex 1885. számú február 14-iki határozata világosan kimondja, mikép a kérdéses könyvnek kiadási költségei 700 frtot meg nem haladhatnak és hogy a megye törvényhatóságának 831. ex 1885. számú ebbeli végzésében azon világos kijelentés foglaltatik, mikép a munka eladásából befolyó pénzeszegekkel a község ideiglenes kiadásai lesznek fedezendők.

De hát a munka, a megye további határozatának bevárása nélkül kinyomtatott és ellenmondásaim dacára, a nép között körülbelül ezer példányban ingyen kiosztatott. Csakhogy a kiadónak 700 frt helyett közel 1000 frtot kellett kifizetni.

Itt kezdődött aztán a felháborodás, melyet az elfogult tudósító az én rovásomra eső elégtelenségnek keresztel, de melynek édes anyja tulajdonképpen az ő könyvében van megírva. A lakosság, kevés kivétellel, részint a jogosulatlanul kiadott községi pénzek, részint a könyvnek valótlán, rosszakaratu, sértő és koholt tartalma miatt, a szerző ellen a legnagyobb felháborodásban tört ki és könyvét nem egy ember tüntetőleg elégette. A munkának ilyen nyilvános elítélése, a szerzőnek több alakban tudomására jutott, úgy hogy Jausz ünnepélyesen kinyilatkoztatta, mikép a község házába soha többé be nem lép.

A község drága pénzén kiadott munkától való ezen elidegenedése magyarázatát a könyvnek tartalma alkalmas megadni; az a hű, izléstelen és fontoskodásánál fogva sértő modor, melyben előterjesztéseit teszi.

Igy — hogy csak egynémelyeket említek — az előszóban szerző, csakhogy felesleges megjegyzéseivel magának alkalmat készítsen, azon helytelen és erkölcsötlen felfévést állítja fel, hogy könyvében a „hivatalos kritika“ egyebet közt különösen két dolgot figy. „kérelhetlenül becsmérelni“, u. m. hogy a könyvet egy német ember, azután, hogy azt egy protestáns ember írta. Ezen viszonyaink közt teljesen indokolatlan felfévéstől kiindulva, azután mellét verve kijelenti, hogy igenis, a könyvet egy német írta és ő erre büszke, annyival inkább, mivel ennek kinyilatkoztatásához a mai világban nem mindennapi bátorság szükséges, sőt tovább megy és kifejezést ad azon kívánságának (XVI. l.), hogy a község kétszáz éves története is németül irassék meg! A munka ezen nyilatkozatai itt — dacára azon kétes értékű hozzászólásoknak, melyek kísérik — a közsélemre, különösen az örvedetes magyarosodási áramlat között, határozottan ártalmas benyomást tettek, mert ellenmondanak az idegen elemek fentartás nélkül való asszimilációjának, annak, hogy a magyar állam — magyar legyen.

A második, szintén minden alkalom hiájában szenvedő felfévést arra használja fel szerző, hogy Carafat „vérebnek“, Pázmány Pétert, a limesves bibornok-prímást a „pokol követének“ nevezi el. Se idők, se helye niesen itt annak, hogy a szerző nézetével számoljunk, csak megjegyzem, hogy hasonló expektoráció a vallásos tolerancia emelésére egyáltalán nem alkalmasak és többet ártottak annak, mint azt Jausz kiszámítani tudná.

Könyvének 66 ik lapján szerző a község erkölcsi életét oly kíméletlenül és igazságtalanul írja le, hogy az leginkább általánoságánál fogva, községünkben a legnagyobb felháborodást keltette és a százados emlékünnepről iránti lelkesedést a népben eleve fájdalmasan megbénította.

A munka 81-ik lapján a bátorság a következő nyilatkozatot téteti szerzővel: „Ma már, midőn a községi bírónak semmi joga sincs, ellenben annál több nehez kötelessége és nagy felelőssége van (a miért azonban csak a tisztviselők igavonó barma és bűnbakja a községi jegyzőtől kezdve a legfelsőbbig) annyira jutottunk, hogy tisztességes ember nem akar bíró lenni“ stb. . . . Hasonló vélemény nem csupán a hatóságok és hivatalnokok iránti tiszteletet és bizalmat ingatja meg, de magára a hivatalnok kötelességzetére nézve is érzékeny s a nép rétegeiben igaztalanul ható sérelmeket tartalmaz.

Ugyanilyen könnyelműséggel jár el szerző az öök iránti kegyelet érzése körül, melyet — a helyett hogy ápolni igyekeznék, könyvének 304 lapján a réküll, hogy történelmi hitelű adatokkal támogatná — a következő megjegyzéssel méltat: „A bevándorlók között nagyon sok volt a kétes alak, a meghélyegzett személy, a vad, makacs jellem“ stb. . . . En csak konstátalom azt a tényt, hogy ez az eladási mód, községünknek tisztességes eleme között a legrosszabb vért szűlte, mert abban — jogosan-e vagy nem, ezuttal nem döntöm el — őseit látta pellengére állítva, mely bántalomérték a felelősség, szerzőn kívül senkit mást nem terhelhet.

De nem folytatom tovább az idézgetést, bár tehetném; tény az, hogy a munka izléstelen tárgyalás módja és az az erkölcsbírósági szerep, melyben magának tetszeleg, a nép kedélyét a legnagyobb mértékben elkeserítő és a százados ünnepélyhez való készülődését illetőleg lelkesedését teljesen lehangofta.

szülői csak a torzai évszázadegyház községszékének századik se. Joeckl tanító a feladatát az ünnepély irányban, hogy a vitessék kegyelme képezte ez gyűléseken is, a ünnepély szépezzett testtel, lé-
mal az ő „Sze-
a községszék költségek vitára adott a könyvadását elfogadva, ha a bizottságnak lenőző kritiká-
llen-ére azonban képviselőtestület
fésáiban van —
atlanul is nyom-
világot is látott.
képviselőtestü-
iki határozata
es könyvnek ki-
aladhatnak és
ex 1885. számú
tés foglaltatik,
közösségekkel a
zendők.
bi határozatá-
ellenmondásaim
példányban in-
700 frt helyett
lás, melyet az
elégületlenség-
tulajdonképen
ág, kevés kivé-
községszék pénz-
ratu, sértő és
a legnagyobb
em egy ember
tén nyilvános
omására jutott,
szótatta, mikép
munkától való
kénytelen tar-
estelen és fon-
ben előterjesz-
említsek — az
eggyezéseimhez
elytelen és er-
yven a „hivat-
ket dolgot fog
a könyvet egy
pro testáns
sen indokolat-
t verve kije-
irta és ő erre
nyilatkozatá-
átorság szük-
azon kívánsá-
ves története
nyilatkozatai
teleknek, me-
n az örvende-
zottaan által-
nak az idegen
ojának, annak,
n.
hijában szen-
hogy Carafát
ves bíbornok-
Se idők, se
nézetével szá-
expektorációi
n nem alkal-
azt Jausz ki-
község erkölcsi
írja le, hogy
községünkben a
záados emléke-
fájdalmasan
g a következő
p, midőn a köz-
en annál több
van (a miért
na és bűnbakja
őbbig) any-
ber nem akar
nem csupán a
eletet és bizo-
alnak kötele-
rétegeiben iz-
szerző az ösök
helyett hogy
bján a rélkül,
atná — a kö-
adorlók között
élyezgett sze-
n csak konsta-
mód, közsé-
rosszabb vért
nem, ezuttal
állítva, mely
ül senkit más
tést, bár te-
slen tárgyalás
melyben magá-
bb mértékben
ő készülődését

Jausz János biztosan számított arra, hogy e munkáért az ünnepély alkalmával a leghízelgőbb magasztalás fogja személyét körülvenni; érthető tehát neheztelése a felett a háládatlanság felett, hogy az ünnepély körül semmi szerepre se lett méltatva, de az e feletti keserűség semmiképp sem jogosíthatja fel arra, hogy — mint ezt a „Bácska“ 41. számába küldött közleményben tevé — az alaptalan vádakát más tejére töltsse ki. Mert az, hogy a kivonatolt hat íves tudósítás töle származik, teljesen bizonyos előttiünk.

Jausz J. kívánta ugyan, hogy az ünnepély a lehető legnagyobb pompával menjen végbe. De hol az ehhez való pénzkészlet? A pénztárak a célt tekintve, éppen a kiadott könyv tetemes költségei által ki voltak merítve, úgy hogy a község további áldozatkészségéhez folyamodni, egy kétséges, sőt vakmerő kísérletnek mutatkozott. A nép részvétlenségét léptenyomon tapasztaló képviselőtestület habozva kapkodott ide-oda anélkül, hogy bizonyos megállapodásra tudott volna jutni.

Határozottan csak Joeckl tanító ur erélyes fellépésének köszönhető az az eredmény, a mely elértett. A képviselőtestület egyenesen az általa készített tervet tette magáévá. Ez értelemben történtek meg a vendég-hívások és éppen magam voltam az, a ki a képviselőtestület ebbeli határozatainak foganatosítását lankadatlan eréllyel sürgettem.

A képviselőtestület május 4-iki 9. sz. határozata az ünnepély rendezését — a jegyző kivetelével — a községszék elöljáróságára bízta. Hogy ezen rendezőség feladatát miképen oldotta meg, azt Jausz J. tudósítása teljesen elterítve adja elő.

Hogy a rendezők mögött egy érdekelt diktátor állt, a ki — személyének teljes mellőztetése miatt — az ünnepély felsülését szívesen látta volna: arról tökéletesen meg vagyok győződve. Mert hiszen feltűnő volt és marad, hogy a közs. bír., Jausz Jánosnak hű satellese, ismételt figyelmeztetések dacára sem kereste meg a dalárdát, még az ünnepély előtti napon sem az iránt, hogy az ünnepélyben részt vegyen és tény, hogy a dalárda csak önszántából és a tanítók önkéntes vezetése mellett működött közre. Szembeszökő és szomorú bizonyosság az is, hogy a rendezőség kifejezetten megtiltotta a díszbédre szóló aláírási ívek közzétételét olyan személyek között, — még ha az értelmiséghez tartoznának is — a kik Jausz Jánossal intim viszonyban nincsenek.

De közelebb térek a hat íves tudósítás részleteihez és e körül teendő meggyezéseimért is a felelősséget teljes készséggel elvállalom.

Méltó respektusom van a tudósítás logikája előtt. Bevezetőleg békésnek, meghatónak, olyannak írja le az ünnepélyt, melyben a község egy szívvel-éllekkel összetartott, csakhamar azonban úgy rémlik neki, hogy a rendezésre illetékes férfiak, rendezés helyett civakodtak és ez az oka annak, hogy az ünnepély „oly nagyon szerényen“ sikerült.

Elvégre a szerénység eddig még sohasem ment hibaszamba, sőt az eddig magában is erkölcsi előny volt. A tudósító ebbeli eltérő felfogása csak az ő saját egyéni tulajdonságaira birhat, még pedig éppen nem előnyös jelentőséggel, mert neki nem lett volna szabad eltelejtenie azt, hogy ő maga volt az az első tényező abban, hogy az ünnepélyre előirányozható költségkiszá-
let forrásai kiapadtak és hogy a nép kedve, hangulata a reaktumált könyv vízei között került zátonyra.

De Jausz János más névre keresztelt a gyermeket. Azt mondja ugyanis, hogy az ünnepély szerény sikerét az én ellenzésemnek kell felróni és hogy e miatt, kétségkívül az én terhemre általános a községben az elégtelenség, szinte hat ívet betöltő mértékű! Hol vannak? kérem a bizonyítékokat, mert én arról győződöm meg lépten-nyomon, hogy az ünnepély lefolyásával a községben mindenki meg van elégedve, a tudósítón kívül, a kitől mint férfitól joggal megvárhatom, hogy ebbeli személyemet sértő, valótlan ráfogatásait kötelességszerűen helyreigazítsa.

A tudósítás nagy része légből kapott. Vannak dolgok, melyeket elhallgat, mert céljának rossz szolgálatot tenne, vannak ismét adatai, melyek azon gyanút ébresztik, hogy az ünnepélyben jelen se volt, vagy hogy tudósítását előre írta meg. Nem lehet céloim az ünnepély utóérzéseit botránkoztatni, csak egy két körülmény megérintésére szorítkozom.

Nem áll az, hogy az alispán ur utjában a magyar iskola ifjusága sorfalat képezett. Hamis állítás az, hogy a dalárda záradékul a „Szózat“-ot énekelte, mert az ünnepély azzal a híres szép énekkel lett befejezve, mely így kezdődik, hogy: „Erős várunk nekünk az Isten!“... Ugy látszik, hogy annak a tudósítónak nemcsak „szavahihetőségében“, de halló és látó ér-
keiben is egyaránt lehet kételkedni. Nem áll, hogy a dalárdát csak Klein tanító vezette; nem igaz az, hogy én a rendezőség tagja voltam, sem az, hogy annak az értelmiséghez tartozó tagjai a díszszónoklat felett civakodtak volna. E részben hivatkozom az utolsó képviselőtestületi határozatra, mely szerint díszszónokul a helyi lelkész ur lett kijelölve és felkérve és csak miután utóbbi az ünnepélyt megelőző este visszalépett, határoztam el magam arra, hogy e szerepet átveszem. Visszautasítom Jausz J. itéleti illetékességét a helyzet azon további fejleményére nézve, mely szerint én a másodjegyzővel utólag szerepet cseréltem azért, mert a hosszabb beszéd megtarthatásában organikus bajom megakadályozott ugyan, de nem gátolt abban, hogy szeretett alispánunkat a határon szívem szerint fogadhattam. Ezt meg is tettem.

A tudósító híusága szülte mesebeszéd az is, hogy Engelberger aljegyző, némi rövid üdvözlés után „egy kis részt olvasott fel Jausz J. munkájából“. Csak nem képzeli azt Jausz J., hogy az ő munkája nélkül Szegegy történetéről felolvasást tartani lehetetlen? Mert hogy ezt más kivüle el nem hiszi, arról meg vagyunk győződve. Az ünnepély tanui mindenesetre tudják, hogy a tudósítás e része is hamis.

Nem fáradszom tovább t. szerkesztő urat. Személyemre vonatkozólag Jausz J.-től tisztességet tanulni nem fogok; azt érzem és tudom, hogy az ünnepély körül kötelességemet tehetségem szerint megtettem és e részben a jobbaknak elismerő véleménye megnyugtatósomra egészen elég.

Az ünnepély különben általánosságban a több oldalról hallott nézetek szerint is sikerültnek mond-

ható. A községben annak az állítólagos elégtelenségnek semmi nyoma. Ha valami aggodalomra méltó, az nem a nem létező elégtelenség, hanem az a verseny-
gésben gyönyörködő igyekezet, mely e felett az ügy felett hat ívnyi vádlevelet összeszövegni nem restelt, holott tudja, hogy az ezuttal nem ugyan a községszék költségére, de mindenesetre a község belső békességének rovására történt.

Szegegy községszék csöndes, békeszerető községszék. En esetéről képes volnék kimutatni, hogy ha valamikor elégedettség, nyugtalanság, versenyegés fordult elő a községben, mindig Jausz János volt az, a ki arra vi-elkedése által okot keresett, készített, alkalmat adott, miután a vizálykodásban gyönyörködő látszik találni. Avagy tán fogadalmat igyekezik beváltani? mert hisz ő volt az, aki az utolsó jegyzőválasztás alkalmával megbukván, ezért a község ellen boszút esküdött. Szomorú fogadalom, szomorú beváltása!

Ennyit kívántam a közönség tiszta tájékozása végett előadni. Kijelentem ezek kapcsán, hogy ebben az ügyben részemről minden további feleselést befejeztetnek tekintek.

Zombor, 1886. június 11.

Weinrich Dániel
községszék jegyző

HIRDETÉSEK.

85. sz.

1884.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a palánkai kir. járásbíróság 1491/p. 1883. számú végzése által özvegy Gaitzki Anna ó palánkai lakos végrehajtató javára Basits Aekó tovarisovai lakos ellen, 234 frt tőke, ennek 1881. évi január hó 27. napjától számított 8% kamatai és eddig összesen 70 frt 56 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 380 frtra becsült lovak, kocsik és sertvésekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1499/1886. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Német-Palánka községhez tartozó leendő eszközésére 1886. évi június hó 23-ik napján délelőtti 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meggyezéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Palánkán, 1886. évi június hó 13-án.

Haba István,
kir. bír. végrehajtó.

73. szám.

bv. 1886.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a palánkai kir. járásbíróság 1923/p. 1886. számú végzése által Runf Bálint novoszellói lakos végrehajtató javára Deutsch Hermann novoszellói lakos ellen 5 frt 39 kr. tőke, ennek 1886. évi május hó 5. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 23 frt 24 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 400 frtra becsült bab és kenderből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2117/1886. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Novoszellón leendő eszközésére 1886. évi június hó 24-ik napján délutáni 3 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meggyezéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Palánkán, 1886. évi június hó 13. napján.

Haba István,
kir. bírósági végrehajtó.

153. szám.

b. v. 1886.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a palánkai kir. járásbíróság 1369/p. 1885. számú végzése által Spitzer és Koho éeg német-palánkai lakos végrehajtató javára Basits Gyóka tovarisovai lakos ellen 124 frt tőke, ennek 1885. évi február hó 5. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 141 49 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 480 frtra becsült lovakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1797/1886. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Német Palánka községhez tartozó leendő eszközésére 1886. évi június hó 23. napján délelőtti 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meggyezéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Palánkán, 1886. évi június hó 13-án.

Haba István,
kir. bír. v. hajtó.

90. szám.

1886.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. törvényszék 5229/p. 1886. számú végzése által a es. kir. szab. osztr. Phönix biztosító társaság szegedi végrehajtató javára Eckstein Jakab szilbási lakos ellen 9 frt 62 kr. tőke, ennek 1885. évi szeptember hó 1. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 18 frt 10 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 330 frtra becsült löreúj eséplőgép, 16 és kocsiból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2112/1886. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Szilbáson leendő eszközésére 1886. évi június hó 24-ik napján délelőtti 8 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meggyezéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Palánkán, 1886. évi június hó 13-án.

Haba István,
kir. bír. végrehajtó.

3524. sz.

kg. 1886

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebeleztet közel 6000 lelket számláló Csonopla községében üresedésben levő községi orvosi állomásra ezennel pályázat hirdettetik és a választás határidejéül 1886. évi július hó 31-ik napjának reggeli 10 órája tűzetik ki.

Ezen állomás 800 frt készpénz fizetés 20 kr. nappali, 40 kr. éjjeli, 20 kr. halottvizsgálati és 20 kr. hússzemle díjjal van javadalmazva.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhatják miszerint az 1871. XVIII. t. c. 74. §-a és az 1876. évi XIV. t. c. 143 §-a értelmében egy nem különben a magyar és német nyelv bírást tanúsító okmánnyal felszerelt kérvényét bezárólag 1886. évi július hó 25-ig ezen szolgabírósnál benyujtsák, mert az ezen határidő utána beérkező pályaművek figyelembe vétetni nem fognak.

Zomborban 1886. évi június hó 15-én.

Poppovics Dusán,

szolgabíró.

3—1

Egy 10 lóerejű javított lokomobil jóállással, készpénzért, jutányos áron vagy kedvező részletfizetések mellett eladandó, esetleg ahhoz cséplőgéppel társ kerestetik.

Kulán, 1886. június hó.

Id. Zwipp György,

építész és fakereskedő.

3—2

Gyógyszerész gyakornoknak

felvétetik egy IV—VI. gymn. osztályt végzett ifju kedvező feltételek mellett 3—1 Tiborfi Kálmán gyógyszerésznél Bajmokon.

624. sz.

bv. 1886.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. törvényszék mint eszédbíróság 1886. évi 190. sz. végzése folytán vagyonbukott Dörner Ferenc keryajai lakos eszött-megéhez tartozó butorok, lovak, vastengelyű kocsik, egy Marschall Sons & Comp.-féle 5356. számú 6 lóerejű gőzmozdony és 3425. sz. cséplőgép felerészbeni jutalékából álló ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Ezen ingók becsértéke 1079. frtot tézen. Az árverésnek a helyszínén, vagyis Keryaján, vagyonbukott lakásán leendő eszközésére 1886. évi június hó 25-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly meggyezéssel hivatnak meg, miszerint az érintett ingók ezen árverésen a becsáron alul is a legtöbbet ígérőknek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1886. június hó 15-én.

Cservenka Bajos,
kir. bír. végrehajtó.

Harkányi gyógyfürdő
Magyarország, Baranyavármegyében,
fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig.

Habár ezen fürdő hírneve oly hosszú évek lefolyása óta számtalan kiváló gyógyeredményei által meg is lett alapítva, mégis a fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen esodaszerű gyógyforrásnál ezrek és ezrek a legmakacsabb és legnehezebb betegségekben is egészségüket és épességüket visszanyerték, a miért is a legnagyobb elismerést érdemli.

E fürdő a maga nemében egyedüli; minden más akár belföldi, akár külföldi hason gyógyforrást gyógyhatás tekintetében felülmúl; amit különben az évről-évre szaporodó vendégek száma is bizonyít.

Ezen 50° R. természetes meleg ártézi kénforrás kitűnő gyógyítási hatással bír **cauzos, köszvény, görvély, idült bőrkütegekre, aranyér, nőbántalmakra, fogamzási hiányok, sebzések, daganatok** és higanyos gyógyszerek által okozott **mergezésekre**, továbbá máj-, lép-, általában **mirigy-daganatokra, nehéz hallás, idült szem-bajok és ivarszervi bántalmak ellen.**

Az utazásra ajánlható Budapest-pécsi vasút, vagy a Délhavánt budapest-kanizsa-baresi vonala, állomás: **Pécs**; alföldi vasút Eszéken át Villányig, Mohács pécsi vasút, állomás: **Villány**.

Posta- és távirat-állomás.
Bővebb tudósítást a legnagyobb készséggel ár. Heller József rendes fürdőorvos nyújt.
Harkány, 1886. május 1.

A fürdő-igazgatóság.

5391. szám.
1886.

Kisbérleti haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

A kulai kinstári uradalomban fekvő kisbérletekre felosztott 642¹⁸⁸⁰ holdas ó-szivaci területnek 1886. évi október hó 1-től kezdve (3) három évi bértartamra alább kiűntetett részletekben az első évben 1886. évi július hó 1-én, esetleg folytatólag 2-án d. e. 9 órakor O-Szivacon a község-házánál zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános árverés fog tartatni. Az árverésnél a kikiáltási ár 1/4 része bántpénzül leteendő és ezen bántpénz 1886. évi október 1-én mint a béridő kezdetének napján egész évi bérre kiegészítendő s azután az évi haszonbér előre fizetendő. Részletes feltételek a kulai kir. ispánságnál betekintheők. Az árverezendő bér részletek a következők:

Térkép száma	Dűlő	Kiterjedés 1600 öles holdakban		Haszonbér kikialtási ár	Térkép száma	Dűlő	Kiterjedés 1600 öles holdakban		Haszonbér kikialtási ár	Térkép száma	Dűlő	Kiterjedés 1600 öles holdakban		Haszonbér kikialtási ár		
		hold	öl				frt	kr				hold	öl		frt	kr
1	I.	5		96 20	20	II.	5	96 20	39	IV.	5	96 20	58	V.	5	96 20
2	"	5		96 20	21	III.	5	96 20	40	"	5	96 20	59	VI.	115	500
3	"	5		96 20	22	"	5	96 20	41	"	5	96 20	60	VII.	97	1200
4	"	5		96 20	23	"	5	96 20	42	"	5	96 20	61	VIII.	37	165
5	"	5		96 20	24	"	5	96 20	43	"	5	96 20	62	IX.	10	163
6	"	5		96 20	25	"	5	96 20	44	"	5	96 20	63	X.	5	95 70
7	"	5		96 20	26	"	5	96 20	45	"	5	96 20	64	"	5	95 70
8	"	5		96 20	27	"	5	96 20	46	"	5	96 20	65	"	5	95 70
9	"	5		96 20	28	"	5	96 20	47	"	5	96 20	66	"	5	95 70
10	"	5		96 20	29	"	5	95 90	48	"	5	96 20	67	"	5	95 70
11	"	10	800	198 20	30	"	5	95 50	49	"	5	96 20	68	"	5	95 70
12	II.	7	900	140 45	31	"	5	95 50	50	"	5	96 20	69	"	5	95 70
13	"	5		96 20	32	"	5	95 50	51	"	5	96 20	70	"	5	95 60
14	"	5		96 20	33	"	5	94	52	"	5	96 20	71	"	5	95 60
15	"	5		96 20	34	"	10	185 80	53	"	5	96 20	72	"	5	95 60
16	"	5		96 20	35	"	5	95 10	54	V.	5	96 20	73	"	5	95 60
17	"	5		96 20	36	"	8	152 10	55	"	5	96 20	74	"	5	95 60
18	"	5		96 20	37	IV.	6	117 10	56	"	5	96 20	75	"	5	95 60
19	"	5		96 20	38	"	5	96 20	57	"	5	96 20	76	"	10	188 80

Szegeden, 1886. június hó 1-én.

Utánnnyomat nem díjazatik. 2-2

M. kir. államjóságigazgatóság.

Hirdetmény.

Nemes-Militicsen, a község közvetlen közelében fekvő tavon fürdőház építettvén, ennek használatba vétele és megnyitása **folyó hó 19-én** eszközöltetik.

A tóvíz minősége, illetve annak alkatrésze a »pálicsi« tóvízhez hasonló, sőt némely betegségeknek még jobb hatású.

A fürdő áll tükör- és kabin-fürdőből elkülönítve, ugy a nók, mint a férfiak részére külön-külön osztályozva van. A fürdés tükör-fürdőben 10 kr., kabin-fürdőben 20 kr. díjjal állapítatván meg, mely fürdő használata a t. c. község figyelmébe ajánltatik.

Nemes-Militicsen, 1886 június hó 14-én.

2-1 A bizottság.

5432. sz.
1886.

Árverési hirdetmény.

A szegedi kir. jóságigazgatóság által közhírré tétetik, hogy a Sztaius Thoma zentai lakos által elfoglalt, azonban jogerejű bírósági ítélet folytán a magas kinstár birtoklásába visszaadott, a zentai határban az ugynevezett »Nagyszállásokon« Sztaius Thoma tanyája közvetlen tözsomszédságában fekvő 875⁰ holdban átvett földterületen levő **tiszta buza vetés folyó évi június hó 28-án d. e. 9 órakor Zenta község-házában** zárt írásbeli ajánlati versennyel egybekötött nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek örök áron eladatni fog. Ezen tiszta buza vetés kikiáltási ára 320 forint. Az árveréshez a venni szándékozók oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az árverés megkezdése előtt 10% bántpénz teendő le, a legtöbbet ígérő vevő köteles leendő vételárát az árverés alkalmával azonnal készpénzben lefizetni. Szegeden, 1886. évi június 7-én. **M. kir. államjóságigazgatóság.** Utánnnyomat nem díjazatik. 2-1

Mérsékelt árak

Ajánlat!

Diszlevélpapírok
esimos dobozokban és borítékokban,
emlékkönyvek,
gyermek-levélpapírok,
jegyzéklő könyvek (Notiz)

Mindenféle
író és
csomagpapír,
papirzacskó,
IRKÁK,
füzetek,
ÜVEG-
és
causzolpapír,
levélpapír
és
boríték.

Üzleti könyvek és ügyvédi nyomtatványok

HEHOEFTI NYÁRKEKESKEDÉSE

KÖNYV-, PAPIR-, IRÓ- ÉS RAJZSZER-KEKESKEDÉSE

ZOMBORBAN. (iskola-utca.)

Vonalzott könyvek
üzleti és magán használatra.
Tinták,
tollak
és
tollszárak.
Vonalzók, háromszegek,
rajzeszközök
és
festékek.
Megrendelések bármily csekélyek is, a legpontosabban teljesítetnek.

12-3

Mérsékelt árak

Zombor, 1886. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatásos vállalkozás.

1259. szám.
1886.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye bajai járásához tartozó Vaskút és Báltmonostor községekből álló, Vaskút község székhelyvel szervezett körorvosi állomás — elhalálozás folytán, — üresedésbe jövén, ezen állomásnak választás útján leendő betöltésül f. é. június hó 27-ik napjának d. e. 10 órája Vaskút község-házához ezennel kitétetik.

Ezen állomás következő évi javadalmazással van egybekötve:

1. Szabadlakás élvezete.
2. Évi készpénz fizetés 435 frt 88 kr.
3. Nappali látogatási díj 30 kr.
4. Éjjeli látogatási díj 50 kr.
5. Halottkémi teendőikért 20 kr.

Pályázni óhajtok felhivatnak, miszerint az 1871. évi XVIII. t. c. 74. § a és az 1876. évi XVIII. t. c. 143. § a értelmében felszerelendő kérvényeket — a németnyelv bírását igazoló okmányokkal, — alulírott szolgálóhoz f. é. június hó 25 ik napjáig bezárólag benyújtani el ne mulasszák, mert a később érkezett folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Baján, 1886. évi június hó 1-én.

Latinovits Gyula,
szolgabíró.

3-3

A LEGJOBB
Szivarka-papír
A VALÓDI
LE HOUBLON
francia gyártmány
CAWLEY & HENRY cégtől Párizsban
Utánzástól óvat! 36-21

EZE A PÁPIR
Dr. P. H. J. J., Dr. Ludwig H., Dr. Lippmann H.
bécsi egyetemi vegytani tanár urak által
a legjobban ajánltatik kitűnő minősége, általános tisztasága, és mivel az az egészségre semminemű ártalmas anyagot magában nem foglal.

500 A RUILLES
LE HOUBLON
C. HENRY
FAC-SIMILE DE L'ETIQUETTE 17, rue Brégoire, PARIS

Hirdetmény.

Alóírt lakházak és földbirtokra 300 frttól a legnagyobb összegig terjedő

évi járadéki jelzálog-kölcsön

szerzésére ajánlkozik.

Évi tőke-törlesztés mellett 40	évre kamat 6	%
" " " 38 1/2	" " 6 1/4	%
" " " 34	" " 6 1/2	%
" " " 30 1/2	" " 7 1/2	%
" " " 17 1/2	" " 9 1/2	%

Alóírt ezenkívül mint a legjobb hírnévnek örvendő cs. kir. szab. gyárak képviselője, minden alakú és nagyságú, legujabb szerkezetű, tűz- és betörés-ellen biztos pénz-, könyv- és okmány-szekrények, valamint egyszerű és gazdag diszítésű, mindennemű terem- és kerti butoroknak — a legolcsóbb ár és készpénz vagy részletfizetés melletti — beszerzésére, azzal való megbízatásokra vállalkozik.

3-3 **Zivanović Gábor**
Ujvidéken, főtér,
Jocić és társa könyvkereskedésében.

5315. szám.
1886.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alóírt m. kir. jóságigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a kulai uradalomhoz tartozó s alább megnevezett bértárgyaknak további hasznosítása céljából a **kulai kir. ispánságnál f. évi augusztus hó 2-án d. e. 10 órakor** írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. Az árverés megkezdése előtt 10 % bántpénz leteendő s az 50 kros bélyeggel ellátott szabályszerű írásbeli zárt ajánlatokhoz is 10 % bántpénz melléklendő. Ily zárt ajánlatok folyó évi augusztus hó 1-ig ezen kir. jóságigazgatósághoz is benyújthatók. Vagyontalan egyének, vagy a multra nézve hátralekös régi bérlők, továbbá csőd, gyámság vagy gondnokság alatt álló egyének az árverésben részt nem vehetnek. A részletes feltételek a kulai kir. ispánságnál betekintheők. Utóajánlatok figyelmen kívül hagyatnak. Haszonbérbe fognak adatni: a bresztováci nagybérlet feles mivelés, albérteli tilalom ugy ugartartás kötelezettsége nélkül 716⁴⁰⁰ hold 12102 frt 01 kr kikiáltási árral, 1886. évi október 1-től 6 évre, 1892. szeptember végéig. Szegeden, 1886. június hó 2-án. **M. kir. államjóságigazgatóság.** Utánnnyomat nem díjazatik. 2-2